

D. Kooperative Konsumforeninger (Fédération nationale des coopératives de consommation).

Indenfor disse Foreninger synes Funktionærerne ikke selv at interessere sig meget for Udbyttedeling, og Foreningerne er nærmest Modstandere af dette System, idet Udbyttet bør komme Forbrugerne tilgode.

Hvis Funktionærerne og Arbejderne skal gøres interesserede i Virksomhedens Drift, bør dette ske paa anden Maade, f. Eks. i Forhold til Omsætningen.

Udbyttet hidrører heller ikke saa meget fra Funktionærernes og Arbejdernes Indsats som fra andre Omstændigheder, som f. Eks. Forretningens Beliggenhed og Kundekreds m. m.

V. Udbyttedeling i Lovgivningen.**1. Loven af 18. December 1915 om produktive Arbejderselskaber.**

Oprindelsen til Loven er at søge i følgende Vedtagelse af Deputeretkammeret den 31. Januar 1911:

»Kammeret, der er besluttet paa at give Arbejderne Midler i Hænde til at hæve sig op fra Lønssystemet til Association, opfordrer Regeringen til snarest muligt at forelægge et Lovforslag, som regulerer Lovene for Arbejdernes kooperative Produktionselskaber, og som skaber Kredit for Arbejdet«.

Den 19. Maj 1913 fremsatte Arbejdsministeren i Henhold hertil et Lovforslag, der omhandlede Organisation af Arbejdernes kooperative Produktionselskaber og Arbejderselskaber med det Formaal at yde Kredit til Arbejdet.

Den første Del af Forslaget blev i første Omgang af Deputeretkammerets Udvalg henvist til at blive løst senere gennem en særlig Lov, men Senatet genoptog Forslaget i den Form, i hvilken Regeringen havde forelagt det, og det ophøjedes herefter til Lov den 18. Decbr. 1915.

Lovens Indhold.

De af Lovens Bestemmelser, der har Interesse i denne Forbindelse, er særligt Artiklerne 4—6. Det bestemmes i disse, at i Tilfælde af, at Selskabet omfatter et vist Antal Medlemmer, som hverken er Arbejdere i Industrien eller til Stadighed beskæftigede som Funktionærer i Selskabet, skal det dog i Vedtægterne bestemmes, at i det mindste to Trediedele af Bestyrelsens Medlemmer tages blandt Medlemmer, der er Arbejdere i Industrien eller Funktionærer i Selskabet.

Medlemmer, som ikke er Arbejdere eller Funktionærer, maa ikke have nogen Ret til Reservefonden udover den legale Reserve og kan kun oppebære en Rente, hvis Maksimum fastsættes i Vedtægten. De har ingen Andel i Udbyttet. Selskabet skal i Vedtægterne forbeholde sig Retten til, efterhaanden som Midlerne tillader det, at tilbagekøbe disse Medlemmers Andele.

Hvis Selskaberne beskæftiger Arbejdere, som ikke er Medlemmer, i Egenskab af Hjelpearbejdere, skal de tilstaa *alle* Arbejderne — hvad enten de er Medlemmer eller ej — Andel i Udbyttet, beregnet enten i Forhold til den Løn, de har tjent, eller i Forhold til den Arbejdstid, i hvilken de har været beskæftiget i Selskabets Tjeneste i det forløbne Aar. Andelen maa ikke være mindre end 25 pCt. af hele Nettoudbyttet og skal i det mindste være lige saa stor som den Dividende, der ydes Kapitalen.

Bestemmelsen finder ikke Anvendelse paa saadanne Hjelpearbejdere, som beskæftiges undtagelsesvis i Selskabet og ved Selskabets Bibeskæftigelser, forsaavidt deres Beskæftigelse ikke har været ud over en Maaned i Løbet af Aaret.